

Tele

PENSJONISTEN

Nr. 2 Juni 1975

2. årgang

God Sommer!

LØNN TIL PENSJONISTER

I VIKARTJENESTE

REGULERING PR. 1. MAI 1975

På grunnlag av de nye lønninger for offentlige tjenestemenn fra 1. mai 1975, er godtgjøringen til pensjonister i vikartjeneste regulert slik:

For arbeid som svarer til tjeneste i stillinger til og med lønnsklasse 13, kr. 124,50 pr. arbeidsdag med arbeidstid svarende til 6-dagers uke.

For arbeid som svarer til tjeneste i stillinger i lønnsklasse 14 og høyere, kr. 136,60 pr. arbeidsdag med arbeidstid svarende til 6-dagers uke.

For pensjonister som følger full daglig arbeidstid i tjeneste hvor det er gjennomført frilørdagsordning, f.eks. 5-dagers uke, skal godtgjøringen omregnes slik det framgår av rundskriv B.77/1972.

BEREGNING AV SAMORDNINGSFRADRAK FOR FOLKETRYGDENS ALDERSPENSJON.

Samordningsfradragets størrelse er ikke avhengig av lønnsklassen, men av tjenestetidens lengde og av ytelsen fra folketrygden. Hvis tjenestetiden er 30 år eller mer, trekker vi normalt 3/4 av grunnbeløpet i folketrygden og hele tilleggspensjonen. Fradraget avkortes forholdsmessig når tjenestetiden er kortere. Det kan også bli tale om mindre fradrag for tilleggspensjon hvis den helt eller delvis er opptjent av inntekter som ikke er pensjonsgivende i Statens Pensjonskasse.

Noen tabell er det ikke mulig å sette opp.

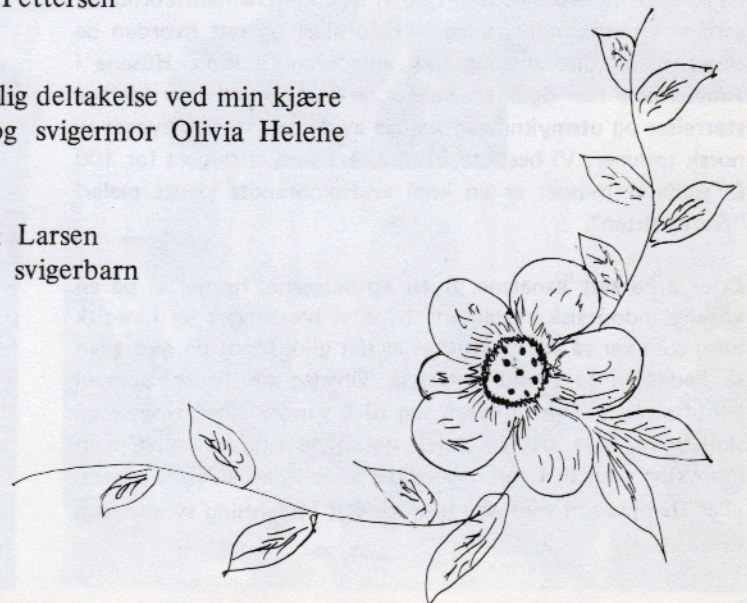
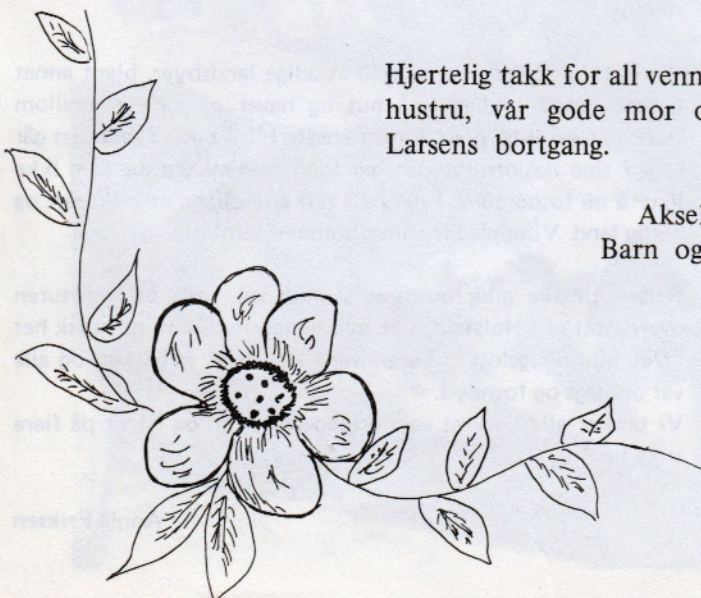
TAKK

Hjertelig takk for oppmerksomheten på min 80 årsdag.

Aslaug Pettersen

Hjertelig takk for all vennlig deltakelse ved min kjære hustru, vår gode mor og svigermor Olivia Helene Larsens bortgang.

Aksel Larsen
Barn og svigerbarn

Holland

Pensjonistene i Oslo på tur til

Vi startet en solblank ettermiddag den 25/4 med båt til Århus hvor vi overnattet på hotell Ansgar til søndag den 27/4. Dagen i Århus benyttet vi til å gjøre innkjøp som skulle fraktes til båten hjemreisedagen.

Søndag morgen startet vi med buss til Fredericia hvor vår danske guide møtte oss, og vi sank behagelig tilbake i våre stoler. Så bar det gjennom det flate danske landskap til Tyskland over grensen for passkontroll og første stopp for en oppkvikkende kaffetår. Formannen spanderte deilige bløtkaker og kaffe, og stemningen var på topp, ikke noe snakk om alder her. Så videre langs autostradaen til Hamburg, på veien gjennom en 3 km lang tunnel under Elben og videre til Bremen for overnatting. Bremen er en vakker by. Den ble bombet sønder og sammen under siste krig, men er nå gjenoppbygget i sin gamle stil etter de eldste tegninger av byen. Vi hadde en hyggelig aften på den berømte "Ratkeller".

Fra Bremen gikk det videre langs den endeløse autostradaen til Holland og Amsterdam hvor vi ankom til vårt hotell om ettermiddagen. Vi kom til Amsterdam i meget beleilig tid, byen feiret 700 års jubileum, og dronning Juliane hadde fødselsdag. I 1275 fikk byen tollfrihet, det er denne begivenhet som danner utgangspunktet for 700 års jubileet. Holland har 14 millioner innbyggere, Amsterdam har 2 millioner. Første dag, tirsdag, hadde vi båttur på kanalene. Amsterdam har 500 broer og 90 kanaler. 16 sluser skifter ut vannet for å få friskt vann inn i kanalene. Langs kanalene ligger husbåter tett i tett, det ser riktig idyllisk ut med blomster og fine gardiner i vinduene. Det er stor husnød i Amsterdam.

På båtturen passerte vi Vestern kirke med gullkrone på toppen av tårnet. I kirken ligger maleren Rembrandt begravet. Vi passerte også Anne Franks hus som nå er museum. Amsterdam er landets industrielle sentrum, vi besøkte Diamantfabrikken, som er en stor industri, og fikk forklart og sett hvordan de sliper til en diamant, og fikk anledning til kjøp. Husene i Amsterdam har også en vakker arkitektur, alle forskjellige størrelser og utsmykninger, mange av dem er faktisk bygget av norsk tømmer. Vi besøkte Riksmuseet som er bygget for 100 år siden. I museet er en kopi av Rembrandts kjente maleri "Nattevakten".

Etter å ha sett kanalene, byen og museene, havnet vi på en koselig indonesisk restaurant hvor vi ble servert en kinesisk lunsj som var så sterkt krydret at det gikk hardt på ølet, men så hadde vi jo smakt det også. Onsdag var fridag, som vi benyttet til private innkjøp, og til å vandre i byen og se på skolebarna som satt på gaten og solgte sine små ting, men inntekten gikk til Dronningens barnehjelps arbeide. På torvet, eller Damplassen som den het, var det oppvisning av alle slags

løyer, den dagen fikk alle gjøre som de ville, og det var fest og liv over det hele. I år 1700 ble denne plassen bygget med Rådhuset, i dag er dette Dronningens palass.

Torsdag hadde vi tur til Haag og den berømte tulipanparken "Keuchenhoff". Det var et syn av tulipaner i alle størrelser og farger. Det kan ikke beskrives, men anbefales å bli sett. Inne i et av drivhusene var det laget et stort mosaikkbilde av bitte små blomster, og hver blomst var festet med en knappenål. Motivet var fra graven til Setos i Egypt. For å få flere farger på en tulipan, innpodes en virus som ble oppdaget for mange år siden og brukes nå. I blomstringstiden er det ca. 1 million turister som besøker parken.

Haag er kulturens by, her ligger Fredspalasset som ble bygget i 1920. Norge og Sverige har gitt granitt til bygget, og danskene har gitt et stort Fredsmonument, dessverre fikk vi kun se huset utenfor. Vi passerte også dronningens slott hvor hun bor. På trappen foran huset bugnet det av blomster, i anledning dronningens fødselsdag har folket lov til å avlevere sine blomsterhilsner på denne måte. Hollenderne er nemlig veldig glade i sitt kongehus.

Vi var også heldig å komme til den lille byen Delft som er berømt for sine porselensarbeider. Det er laget av sort kobolt, men blir blått når det blir brent. All utsmykning er malt for hånden. Delftarbeide er 100 år eldre enn det danske porselen. Flere kjøpte diverse ting med papir på at det var ekte.

Bussen gikk videre langs floden Elk til Sconhavn hvor hele bussen ble fraktet over med ferjen til et sted som het "Oudewater", til heksemuseet. Vi kunne bli veiet og få sertifikat på at vi ikke var heks. En heks veiet vanligvis under 99 pund, og hadde unaturlig form og legemsbygning. Det var veldig morsomt da vi virkelig fikk trykt sertifikat med dato og stempel.

Vi reiste gjennom mange små koselige landsbyer, blant annet Githorn med yndige små hus og haver og kanaler mellom husene, men ikke plass for en eneste bil. I byen Skaphorst går folk i sine nasjonaldrakter, en liten spesiell gruppe som ikke liker å bli fotografert. I det hele tatt er Holland et fruktbart og herlig land. Vi opplevde vår og sommer samtidig.

Reisen tilbake gikk omtrent samme vei, men på hjemturen overnattet vi i Holstein, i et hyggelig motell, som på norsk het "Det lille Skogslott". Turen var i alle deler vellykket, og alle var opplagt og fornøyd.

Vi takker alle i styret som arrangerte turen og håper på flere slike turer.

Annie Eriksen

*Glimt fra et møte i
Televerkets pensjonistforening*

REISEBREV

fra
BERGEN

Tidlig en søndag morgen, 20. april 1975, dro telepensjonistene i Bergen av gårde på blomstringstur til Holland i en ny, fin buss som vi skulle disponere i ti dager.

Hele den lange turen fra Bergen til Larvik kjørte vi gjennom et Norge i vinterdrakt, med snø fra store dybder til små klatter, og store høyder i brøytekanalene. Underveis lunsj på Seljestad, kaffe i Morgedal, og til slutt sen middag på det nydelige Grand hotell i Larvik før vi gikk om bord i den imponerende og flotte ferjen "Peter Wessel".

Solid frokost om bord neste morgen, og så av sted gjennom Danmark som hadde årets første sommerlige dag, og vi stoppet på koselige steder for lunsj etc. Vårt mål var Rendsburg hvor vi skulle overnatte, og her ble vi delt på to hoteller. Noen ble innkvartert i byens eldste hus hvor det hadde vært gjestgiveri i over 400 år, Gaststätte zum Landsknecht.

Tirsdagen ble en lang dag. Formiddagskaffe i Hollenstedt hvor vi kunne sitte uten yttertøy i strålende sol, lunsj i Bremen og så full fart mot Utrecht som vi først nådde da det var blitt mørke kvelden. Her ble vi også delt på to hoteller, Hes og les Pays Bas, og heldigvis var alle fornøyd med sitt hotell for her skulle vi være til søndag. Middagen spiste vi alle samlet på Hes.

Første dags formiddag var satt av til å bese Utrecht på egen hånd, og det var nok helst sentrumsforretningene som interesserte. Fra ettermiddagen av og resten av dagene var vi på farten med vår behagelige buss, glimrende sjåfør og sjarmerende reiselederinne.

Vi følte oss som kjemper da vi besøkte miniatyrbyen Madurodam utenfor Haag. Den er anlagt av et jødisk ektepar til minne om deres sønn og er som en typisk hollandsk by med gammel og ny bebyggelse, kirker, rådhus, skoler m.v., båter som seiler på kanaler, tog i fart, folk og trafikk i gatene og lirekasse og musikk-korps som spiller når man putter en mynt i automaten.

En dag tok vi turen til den norske sjømannskirken i Rotterdam. Det er en vakker kirke som minner litt om våre stavkirker. Sjømannsprest Svendsen fortalte om sitt arbeid og om kirkebygningen. Den ble en del brannskadet under siste krig, men ble reparert. Senere måtte den bort fra stedet den sto på grunn av regulering. Med velvilje fra byens råd fikk sjømannsmisjonen bygsle en tomt på 99 år i byparken. Kirken ble flyttet dit og står altså i dag.

Etter kaffe og vafler dro vi igjen ut på Hollands veier og fikk et glimt av Nordsjøen fra Strandpromenaden i Scheveningen. Vi fortsatte til Keukenhof nær Lisse og passerte milelange flate marker med felter av løkblomster – røde, gule, hvite og blå – hver farge for seg. Keukenhof er en svær blomsterpark, og vi kunne gjerne ha gått der en hel dag og sett på de skjønne blomstene og det vakre anlegget som helhet.

En hel dag var avsatt til besøk i Amsterdam. Her tok de fleste en kanaltur, og siden gikk vi på byen i mindre partier. Noen gikk i museer, noen i butikker, andre spaserte rundt og så seg om, – mat måtte alle ha, og tiden fløy. Tilbakereisen var satt til kl. 1800, og reiselederen berømmet oss igjen som den mest presise gruppe hun hadde reist med. Det hendte så menn at vi kom av gårde før fastsatt tid, enda så tidlig starten kunne være om morgenen.

Lørdag morgen var vi en siste runde i Utrechts gater, og i halv to-tiden dro vi så av gårde for å se det store blomstertoget som startet i Haarlem og hadde rute rundt på veiene i tulipan-distriktene. Politivakter dirigerte oss hit og dit, men noe tog så vi ikke. Vi oppgav til slutt håpet og stoppet ved en kafeteria ved et veikryss for å trøstespise. Til vår gledelige overraskelse skulle toget passere krysset om en halv time. Ikke minst var vi glade hos dem som hadde flott fotoutstyr med seg. Det ble filmet og tatt slides, og vi har fått løfte om å få se begge deler på første medlemsmøte. Opptoget var fantastisk, med svære figurer av mennesker og dyr og "kulisser", alt kledd tett i tett med blomster. Det var et av turens høydepunkter.

Om aftenen hadde vi en avskjedstilstelning på Hes hvor reiseleder og sjåfør ble hyllet med taler og medalje. Formannen takket arrangementskomiteen på alles vegne. Selv fikk vi ros av hotellverten og personalet som et ualminnelig greit og hyggelig reiseselskap. Slikt hører med til de gode minner fra turen.

Søndag morgen tok hjemturen til. Denne gang overnattet vi i Hamburg på et stort hotell som rommet oss alle, Europäischer Hof. Derfra videre gjennom Danmark og om bord i "Peter Wessel" hvor de sprekeste holdt ut på dansegulvet til musikken sa god natt.

Siste dag kjørte vi med solid norsk fjell som underlag for veiene. Vi var hjemme etter en festlig tur.

1

"Å Maria"

En søndag utpå vårparten vi dro av sted
koffert og småpenger hadde vi med.
Med Tjæreborg skulle vi alle mann
og vi var så glade at vi trallet og vi sang:
Å, Norge, farvel til deg! Å, Danmark, nu drar vi iver!
Farvel til deg og dine våte regnbyger
Å, Norge, farvell!

2

"Havren"

I fra Århus dro vi alle mann
og vi undret virkelig på hvordan
denne turen ville arte seg
ville vi ble glade eller ei.

3

"Humpetitten"

Til Holland dit kom vi litt trette og lei,
men turen den gikk i en fykende fei
og vi som satt bakerst fikk ristet oss litt,
men mosjon er jo så godt, da gitt.

4

Da vi til Amsel kom, da var vår mage tom,
så vi spiste en herlig middag.
Og neste dag vi kjørte ut og så oss om
for vi har jo alle fri.
Se været er deilig og himlen er klar
vi morer oss godt for humøret vi har
og vi er norske, vi er danske, godt humør det kan vi li'.

5

"Tyralleri"

Og torsdag da dro vi til Keukenhof hen,
tyralleri, tyrallera.
Og sola ble hengt opp på himlen igjen,
tyralleri, hurra.
For solskinn det ville vi ha med oss der
når vi skulle se tulipaner og trær.
Tyralleri, tyrallera, tyralleri, hurra.

6

Ja, dette besøket var virkelig flott,
tyralleri, tyrallera.
Og blomstringen gjorde humøret så godt,
tyralleri, hurra.
Det gjord' ikke noe at to gikk seg vill
sjåføren han ventet og var jo så snill.
Tyralleri, tyrallera, tyralleri, hurra.

7

Originalmelodi

En buss-sjåfør, en buss-sjåfør
det er en mann med godt humør.
Og har han ikke godt humør,
da er han ingen buss-sjåfør.
En buss-sjåfør, en buss-sjåfør
det er en mann med godt humør.

8

"Tyralleri"

Og Inger-Mari' hun fortalte om alt,
tyralleri, tyrallera.
Og møller og hus om havet så salt,
tyralleri, hurra.
Og Holland det så vi på kryss og på tvers
så derfor vi takker for det med et vers.
Tyralleri, tyrallera, tyralleri, hurra.

9

"Havren"

Fire dager går dessverre fort
i fra Amsterdam vi farer bort.
Skyen slipper sine dråper ned
bare for at vi nå drar av sted.

10

Denne dagen blir nok turen lang,
men vi morer oss med smil og sang.
Om det regner litt fra taket ned
smiler Smith og sier, se på det!

11

Men for fruven var det ikke greit.
Smith han flyttet, det var riktig leit.
Og hun sa, du kan jo skrive brev.
Hun fikk fri, han satte seg og skrev.

12

To små drenger har vi med på tur,
jeg har aldri sett dem være sur.
Høflig, smiler gjør de dagen lang
derfor laget vi dem denne sang.

13

Våres tur den ender nok i dag,
men vi har vel hatt et lystig lag.
Turen er blitt hva den skal og bør
og vi takker leder og sjåfør.

14

"Å Maria"

Men uken den er nå forbi og vi skal hjem.
Noen skal hver til seg og andre til dem
som sitter og venter på mor og far
og tante og onkel og bestefar.
Å, Tjæreborg, farvel til deg,
Å, Tjæreborg, farvel til deg.
Vi møtes når vi kan ta ferie på ny,
Å, Tjæreborg, farvel.

St. prp. nr. 35

(1974—75)

Om regulering av grunnbeløpet i folketrygden fra 1. januar 1975.

Vi offentliggjør en del av St. prp. nr. 35 (1974—1975). Det er umulig med den spalteplass vi rår over å gi en prp. i sin helhet.

Kommer tilbake til saken når behandlingen i Stortinget foreligger.

1. PRINSIPPER FOR REGULERING.

Etter lov om folketrygd § 6—2 skal grunnbeløpet reguleres ved endring i det alminnelige inntektsnivå. Stortinget skal fastsette nærmere bestemmelser om reguleringen.

Slike bestemmelser er fastsatt ved Stortingets vedtak av 17. juni 1966. Bestemmelsene går ut på at grunnbeløpet skal reguleres hver 1. januar

- i forhold til endring i prisnivået uttrykt ved konsumprisindeksen, og
- med sikte på å gi pensjonistene deres andel av den alminnelige velstandsøkning.

Regulering som nevnt under a) skjer automatisk på grunnlag av gjennomsnittlig konsumprisindeks for de siste 12 måneder til og med september i året før reguleringen finner sted, sett i forhold til tilsvarende indeks for de 12 foregående måneder.

Regulering som nevnt under b) skjer derimot ikke automatisk, idet Stortinget skal ta standpunkt til størrelsen av forhøyelsen annet hvert år. Forhøyelsen skal gjennomføres i to trinn ved at det gis tillegg 1. januar i hvert av de følgende to år.

2. OVERSIKT OVER TIDLIGERE REGULERINGER

2.1. Regulering etter konsumprisindeksen.

Ved hver regulering er priskompensasjon beregnet etter de regler som ble fastsatt av Stortinget i 1966. Ved omleggingen av skattesystemet fra 1. januar 1970 fikk pensjonistene kompensasjon for den ekstraordinære prisstigning ved innføring av merverdiavgift gjennom et kompensasjonstillegg. Derfor ble det ved stortingsvedtak av 12. desember 1969 fastsatt at konsumprisindeks før 1970 skal forhøyes med 5,8 pst. før den nyttes til regulering etter 1. januar 1970.

Den fremgangsmåte som brukes ved regulering etter konsumprisindeks gir en forsinket respons på prisutviklingen fordi man bygger på prisutviklingen i en tilbakeliggende periode.

Når den aktuelle prisstigning er sterkere enn i det forutgående år, vil regulering av grunnbeløpet etter de gitte bestemmelser gi en kompensasjon som ikke holder tritt med den faktiske prisstigning. Er prisstigningen lavere

enn den var i tidligere år vil på den annen side beregningen gi en større kompensasjon enn hva som svarer til den faktiske prisstigning.

Når prisstigningen er kommet tilbake til det nivå man hadde i utgangspunktet vil kompensasjonen være på nivå med prisutviklingen hele perioden sett under ett. Blir prisstigningen sterkere fra år til år, medfører reglene et etterslep for pensjonistene som øker fra år til år. Dette vil framgå av nedenstående oversikt over den faktiske prisstigning og den prisstigning som det etter reglene er gitt kompensasjon for ved reguleringen av grunnbeløpet pr. 1. januar.

Tidsperiode	Faktisk prisstigning	Priskompensasjon ved regulering av grunnbeløp
	%	%
1971—1972.....	7,2	6,4
1971—1973.....	15,2	13,4
1971—1974.....	26,1	21,9

I denne tabell er faktisk prisstigning beregnet på grunnlag av konsumprisindeks. I priskompensasjon ved regulering av grunnbeløp er ikke medregnet forskottering av grunnbeløp pr. 1. mai, bare de vanlige reguleringer pr. 1. januar. Det faktiske etterslep har derfor ikke vært så stort som tabellen gir inntrykk av. Nettopp på grunn av den sterke prisstigning ble det 1. mai 1971 og 1. mai 1974 gitt et ekstraordinært tillegg til grunnbeløpet, som delvis forskottering av den ordinære regulering den følgende 1. januar. Utviklingen av det gjennomsnittlige grunnbeløp for året samholdt med prisstigningen framgår av avsnitt 2.3 «Realverdi av grunnbeløp og minstepensjon».

Reglene om automatisk prisregulering vil som nevnt medføre at grunnbeløpet blir forhøyet mer enn hva som svarer til den aktuelle prisstigning, når prisstigningen i et år er lavere enn i foregående år. Derfor har kompensasjon for prisstigning ut over det reglene om automatisk prisregulering medfører, vært gitt som forskott på senere regulering.

2.2 Regulering etter velstandsøkningen.

Denne regulering er ikke automatisk. Etter bestemmelsene skal Stortinget hvert annet år ta standpunkt til forhøyelse med sikte på gi pensjonistene deres andel av den alminnelige velstandsøkning. Forhøyelsen skal gjennomføres i to trinn ved tillegg 1. januar i hvert av de følgende år.

Et departementsoppnevnt utvalg vurderte i 1967 det prinsipielle grunnlag for regulering av grunnbeløpet slik at pensjonistene fikk sin andel av velstandsutviklingen. Utvalget foreslo at man skulle legge til grunn endringer i nasjonalregnskapets tall for inntekt av arbeid pr. innbygger i gjennomsnitt over en treårs periode, uttrykt i faste priser. Denne beregningsmåte ble nyttet ved reguleringene av grunnbeløpene for årene 1968 til og med 1972. I beregningsgrunnlaget hadde en ikke med arbeidsgivers andel av trygdeutgiftene.

I 1972 ble det oppnevnt et nytt utvalg for regulering av grunnbeløpet, Sæthre-utvalget. Dette utvalg avgav sin innstilling 22. mars 1973 (NOU: 1973: 30). I utredningen ble foreslått vesentlige endringer i reglene om regulering av grunnbeløpet.

Forslagene må delvis ses i sammenheng med det forhold at pensjonister i folketrygden har betydelige skattelettelser sammenlignet med de yrkesaktive. Skattebestemmelsene for pensjonister er i forbindelse med planlegging av lønnskatt under utredning i et utvalg oppnevnt av Finansdepartementet i 1974. Før dette utvalg har avgitt sin innstilling kan ikke departementet ta standpunkt til Sæthre-utvalgets innstilling og de uttalelser som er kommet inn om denne.

Ved regulering av grunnbeløpene fra 1. januar 1973 og 1. januar 1974 ble lagt til grunn utviklingen i disponibel realinntekt for yrkesaktive, dvs. bruttoinntekt fratrukket skatter, tillagt barnetrygd og deflatert med konsumprisindeks. En antok at dette begrep ville gi et bedre uttrykk for velstandsutviklingen for de yrkesaktive.

I proposisjonen om reguleringen av grunnbeløpet fra 1. januar 1974 gjorde departementet merksam på at en regulering som ikke fulgte bruttoinntektsutviklingen for de yrkesaktive ville skape skjevheter i poengberegningen. Man gjorde imidlertid da regning med at dette problem bare ville gjelde for året 1973. Etter at Sæthre-utvalget hadde avgitt sin innstilling tok departementet sikte på å komme tilbake med et forslag til nye permanente regler. Som nevnt foran må imidlertid dette utstå inntil man har fått avklart skatteleggingen av pensjonistene etter gjennomføringen av en lønnskattordning.

For årene 1968—1969 og 1970—1971 ble velstandsøkningen fastsatt for en to-års periode. På grunn av det pågående utredningsarbeid med sikte på å endre reglene for regulering av grunnbeløpet, har forslagene om regulering av grunnbeløpet fra og med grunn-

2.3 Realverdi av grunnbeløp og minstepensjon.

Endringene av grunnbeløp og innføring av kompensasjonstillegg er omtalt ovenfor. Fra 1. juli 1969 ble dessuten innført et sært tillegg til grunnpensjonen for personer som på grunn av alder eller andre årsaker ikke har kunnet tjene opp tilleggspensjon i folketrygden. Særtilletget har hatt følgende satser fastsatt i prosent av grunnbeløpet:

7,5	pst. fra 1. juli 1969 og ut året 1970.
12,5	» i de fire første måneder i 1971
14	» fra 1. mai 1971—30. april 1972
17	» (16 pst. for den hvis ektefelle også har pensjon) fra 1. mai 1972.

I og med at særtilletget er fastsatt som en prosentsats av grunnbeløpet, øker særtilletget når grunnbeløpet reguleres.

De rette tabeller fra 1/5-75 vil komme i neste nr.